

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ**

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ У ПЕДІАТРІЇ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

дисципліни спеціалізації

підготовки магістрів

(рівень вищої освіти)

галузь знань 22 Охорона здоров'я

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 227 фізична терапія, ерготерапія

(шифр і назва спеціальності)

Навчальна програма з дисципліни «Фізична терапія у педіатрії» для студентів за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія

IX-X с. (денна форма навчання), XI-XII с. (заочна форма навчання)

Розробник: доцент, к.фіз.вих. Ціж Л.М.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від “29”серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії

_____
(підпис)

(Мазепа М.А.)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету фізичної терапії та ерготерапії

Протокол від. “ 19 ” вересня 2018 року № 1

Голова _____
(підпис)

(Данилевич М.В.)
(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету післядипломної та заочної освіти

Протокол від. “ 14 ” вересня 2018 року № 1

Голова _____
(підпис)

(Сидорко О.Ю.)
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни за вибором «Фізична терапія в педіатрії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра зі спеціальності 227 фізична терапія, ерготерапія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засоби і методи фізичної терапії при роботі з дітьми.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна тісно пов'язана із іншими науками медико-біологічного циклу: анатомією, фізіологією, патологічною анатомією, патологічною фізіологією, пропедевтикою та семіотикою внутрішніх захворювань, фізіотерапією, масажем, а також з теорією та методикою фізичного виховання, біомеханікою

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Нормальний розвиток дітей
2. Фізична терапія дітей з ураженням нервової системи
3. Фізична терапія дітей із захворюваннями основних систем організму

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Фізична терапія в педіатрії» є набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок для проведення фізичної терапії дітей різного віку із захворюваннями систем організму.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Фізична терапія в педіатрії» є отримання студентом навиків щодо особливостей захворювань у дітей різного віку, проведення обстеження дітей та складання програми фізичної терапії, а саме: розробити і вміти виконувати комплекс фізичних вправ лікувальної гімнастики та лікувального масажу, оцінити вплив фізичної терапії впродовж часу занять при різних захворюваннях у дітей.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати : особливості розвитку дітей різного віку, основні захворювання та порушення характерні для дитячого віку, особливості застосування фізичної терапії у педіатрії.

вміти : проводити необхідні обстеження, визначати найбільш проблемні сфери пацієнта та розуміти їх причину, обґрунтувати застосування тих чи інших засобів та методів фізичної терапії дітей різного віку та з різною патологією, попередження загострень і ускладнень, відновлення здоров'я і працездатності, враховуючи при цьому покази чи протипокази до їх використання.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години/4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Нормальний розвиток дитини

1. періодизація дитячого віку;
2. фізичний розвиток дітей різного віку;
3. семіотика порушень фізичного розвитку;
4. методики досліджень у педіатрії;
5. рефлекси;
6. особливості проведення фізичної терапії з дітьми до року.

Тема 2 . Недоношені діти та діти після пологової травми

1. ступені, причини недоношеності;
2. морфологічні та функціональні ознаки;
3. порівняльна характеристика доношених та недоношених дітей;
4. причини та види пологових травм;
5. особливості проведення фізичної терапії з недоношеними та після пологових травм.

Змістовий модуль 2.

Фізична терапія дітей з ураженням нервової системи

Тема 3. Особливості дослідження нервової системи у дітей

1. анатоμο-фізіологічні особливості нервової системи у дітей різного віку;
2. методи дослідження нервової системи у дитячому віці;
3. патологічні рефлекси.
- 4.

Тема 4. Особливості фізичної терапії дітей з ДЦП та захворюваннями нервової системи

1. основні захворювання та порушення нервової системи у дітей;
2. дитячий церебральний параліч: етіологія, патогенез, класифікація;
3. характеристика форм ДЦП;
4. сучасна модель реабілітації. Міжнародна класифікація функціонування дітей та підлітків.
5. принципи реабілітації дітей з церебральним паралічем;
6. старт-цілі у фізичній терапії;
7. особливості фізичної терапії дітей з захворюваннями нервової системи

Змістовий модуль 3.

Фізична терапія дітей із захворюваннями основних систем організму

Тема 5. Фізична терапія дітей із захворюваннями основних систем організму

1. Фізична терапія дітей з ураженнями та захворюваннями опорно-рухового апарату;
2. Фізична терапія дітей з онкологічною патологією;
3. Фізична терапія в хірургії.

3.Рекомендована література

Основна

1. Антоник В. І. Анатомія, фізіологія дітей з основами гігієни та фізичної культури / В. І. Антоник, І. П. Антоник, В. Є. Андріанов. – Київ: Професіонал, центр навчальної літератури, 2009. – 336 с.
2. Анатомія та фізіологія дитини: Навчальний посібник / Мардар Г.І., Халаїм Є.А., Бабак С.В., Марценяк І.В. – Чернівці: Рута, 2012. – 175 с.
3. Бадалян Л.О., Детские церебральные параличи / Л.О. Бадалян, Л.Т. Журба, О.В.Тимонина. – К.: Здоровья, 1988. – 328 с.
4. Болезни детей старшего возраста: Руководство для врачей. – М.: Мед пресс-информ, 2012. – 608 с.
5. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и массаж. – М.: ТЕО ТАР-МЕД, 2012. – 558 с.
6. Реабилитация детей с ДЦП / [Е. В. Семёнова, Е. В. Ключкова, А. Е. Коршикова-Морозова та ін.]. – Москва: Лента Книга, 2018. – 584 с. – («Азбука милосердия»: методические и справочные пособия).
7. Kuliński W. Fizjoterapia w pediatrii / W. Kuliński, K. Zeman, T.Orlik - Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2012. – 396 s.

Допоміжна:

1. Лильин Е.Т. Комплексная реабилитация детей и подростков с артериальными гипертониями и гипотониями / Е.Т. Лильин, А.П. Королев, О.С. Цека. – М.: ОАО «Издательство «Медицина»», 2007. – 114 с.
2. Мутафян О.А. Врожденные пороки сердца у детей. – СПб.: «Невский диалект», 2002. – 331 с.
3. Педіатрія: Навч. посібник / О.В. Тяжка, О.П. Вінницька, Т.І. Лутай та ін.; За ред. проф.. О.В. Тяжкої. – К.: Медицина, 2005. – 552 с.
4. Панаев М.С. Основы массажа и реабилитации в детской педиатрии / М.С. Панаев – Ростов н/Д: Феникс, 2003. – 320 с.
5. Слободян Л.М., Діагностика захворювань та реабілітація дітей / Л.М. Слободян, В.Ф. Лобода, Н.Б. Процайло – Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 614 с.
6. Szmigiel C. Podstawy diagnostyki i rehabilitacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - tom I i II / C. Szmigiel - AWF Kraków, 2010. - 589 s.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Международная классификация функционирования, ограниченный жизнедеятельности и здоровья детей и подростков [Электронный ресурс]. – 2016. – Режим доступа до ресурсу: <http://www.who.int/publications/list/2016/icd-children/ru/>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання - Іспит

Засоби діагностики успішності навчання - Контроль засвоєння матеріалу включає поточний контроль (контрольні роботи за трьома змістовими модулями та

мультимедійні презентації до кожного модулю: 9+17+9 + (5+5+5) балів — разом 50 балів; **Підсумковий контроль** – іспит (X семестр – денна форма; XII семестр – заочна форма навчання) 50 балів. Сумарна оцінка виставляється за 100-бальною шкалою.

5. Екзаменаційні вимоги

1. Періодизація дитячого віку
2. Патологічні пози та обстеження м'язового тону у новонароджених
3. Визначення загального стану новонародженої дитини
4. Безумовні рефлекси
5. Функції рефлексів вирівнювання
6. Тонічні рефлекси
7. Умови проведення клінічного обстеження новонародженого та як оцінюється крик у новонароджених
8. Нормальний розвиток дитини до першого року життя
9. Оцінка м'язового тону у новонароджених. Опишіть патологічну позу “жаба”
10. Семіотика порушення фізичного розвитку у дітей
11. Тонічні рефлекси
12. Рефлекс Галанта та Переса
13. Рефлекси рівноваги
14. Причин ДЦП
15. Види тону у залежності від спастики
16. Класифікація ДЦП
17. Супутні неврологічні порушення ДЦП
18. Характеристика спастичних форм
19. Атетоз (гіперкінетична форма) ДЦП
20. Вимоги до проведення занять з ФТ для недоношених дітей
21. Фактори, які відносяться до пренатальних причин ДЦП
22. Клонусу стопи та причини його появи
23. Складові реабілітаційного обстеження
24. Гіперкінези та синкінезії
25. Атаксична форма ДЦП; (положення на животі, стоячи)
26. Клінічні форми мовних порушень при ДЦП
27. Обстеження довжини м'язів та активний розтяг м'язів при ДЦП
28. Вправи для тренування ходи
29. Функції великої моторики для обстеження у дитини з ЦП
30. Методики фізичної терапії при ДЦП
31. Фактори формування контрактур та деформацій при ДЦП
32. Види контрактур при ДЦП
33. Тренування поворотів зі спини на живіт
34. Реабілітаційні завдання у дітей зі зниженим м'язовим тонусом
35. Корекція патологічних положень тіла при ДЦП
36. Перевірка довжини литкових м'язів та активний розтяг коротких привідних м'язів при ДЦП
37. Принципи фізичної терапії для ДЦП
38. Функції для самодогляду у дитини з ЦП
39. Стеми інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації (методика Козьявкіна)

40. Реабілітаційні завдання у дітей з атетозом
41. Вправи для тренування контролю голови у положенні лежачи на животі
42. Лікувальні положення та вимоги до різних способів фіксації
43. Картка оцінки основних рухових функцій
44. Тренування ходьби ДЦП
45. Тренування рівноваги ДЦП
46. Підбір технічних засобів ДЦП
47. МКФ-дітей та підлітків
48. Завдання фізичної терапії при різних формах ДЦП
49. Хвороба Шлатера (клініка та лікування)
50. Дисплазія та форми порушень кульшового суглобу
51. Різниця між стабільним та лабільним сколіозом і як її визначити
52. Фізична терапія при хворобі Пертеса
53. Завдання фізичної терапії дітей з юнацьким остеохондрозом
54. Фізична терапія юнацького остеохондрозу
55. Особливості фізичної реабілітації при остеохондропатіях
56. Періоди фізичної терапії в хірургії
57. Фізична терапія при вродженій кривошії
58. Сколіоз та фізична терапія
59. Фізична терапія при вродженій клишоногості
60. Причини виникнення злякисних новоутворень
61. Фізична терапія при дисплазії кульшових суглобів